

Felix Nyström +91 114419 7139
felix.nystrom@growthanalysis.se

Make in India – ett år senare

Den 25 september 2014 lanserade premiärminister Modi svaret på hur hans regering skulle leverera de löften man vunnit valet några månader tidigare på – ökad tillväxt och fler jobb – en satsning på tillverkningsindustrin kallad *Make in India*. Genom incitament och förbättrat affärsklimat ska Indien bli nästa globala centrum för tillverkningsindustri, med andra ord en satsning som påminner mycket om Kinas tillväxtstrategi från början av 90-talet. Regeringens förhoppning är att *Make in India* ska bidra till att skapa arbetstillfällen och kunskapsutveckling för de omkring tio miljoner indier som kommer ut på arbetsmarknaden varje år under det kommande decenniet. När kampanjen lanserades utlovades en mängd reformer och efter ett år är frågan hur mycket som har genomförts – hittills.

Hösten 2014 – regeringen lanserar Make in India

Det övergripande målet med *Make in India*-satsningen är att tillverkningsindustrins andel av BNP ska öka från dagens 15 procent till 25 procent och att detta skulle leda till den jobbtillväxt som landet så innerligt behöver. Regeringen identifierade 25 prioriterade sektorer inom vilka man ville se ökade investeringar. 100 procent utländskt ägande tilläts redan i flertalet av dessa sektorer¹, men i andra sektorer (t.ex. försäkringssektorn) utlovades höjda tak. Man satte också upp målet att förbättra Indiens position på Världsbankens *Ease of Doing Business*-ranking (från 142) till en topp-50 placering redan 2017.²

För att lyckas med *Make in India*-satsningen skulle regeringen följa ett reformprogram på 98 punkter, där man bland annat utlovade höjt tak för utländska investeringar i fler sektorer, arbetsmarknadsreformer, förenklad byråkrati, höja den generella kompetensnivån och förbättrad infrastruktur.

Om än inte formellt en del av *Make in India*-satsningen, finns två föreslagna reformer vars genomförande skulle kunna ge satsningen en rejäl skjuts framåt. Den första av dessa är *Goods and Services Tax* (GST) reformen. Lagändringen har diskuterats i Indien sedan 2007 och skulle innebära att en enhetlig moms skulle gälla i hela landet. Regeringen uttryckte ett mål om att lagändringen skulle vara genomförd till april 2016. Förändringen har länge efterfrågats av industrin och svenska företag. Den andra är en reformering av Indiens markexproprieringslag

¹ Det är däremot begränsat i till exempel försvarsindustrin (där taket låg på 26 procent), media (26 procent) och viss typ av bankverksamhet (74/20 procent). Inom atomenergi, drivandet av järnvägen, lotteri/casino och tobakstillverkning är utländska investeringar inte tillåtna alls. Vad gäller detaljhandel med flera varumärken tillåter lagen formellt sett 49 procent utländskt ägande, men regeringen har sagt att man trots detta inte skulle acceptera en investeringsansökan om en sådan inkom.

² För mer info, se bilaga 1.

(*Land Acquisition Act*), som för närvarande gör det komplicerat och dyrt att köpa upp land för infrastrukturprojekt och utveckling av industri.

Make in India-programmet togs väl emot av både inhemska och utländska investerare. I den årliga *Business Climate Survey* hösten 2014 rapporterades det om att svenska företag i Indien såg kraftigt förbättrade framtidsutsikter.³ Ett antal globala storföretag visade också sitt intresse för Make in India och Mumbaibörserna slog rekord efter rekord.

Hösten 2015 - ett år med Make in India

Ett år senare kan man konstatera att regeringen har genomfört en del av sina löften, men inte alla. Rent konkret har regeringen genomfört följande reformer kopplade till Make in India:

- En process för att successivt minska bolagsskatten från 30 till 25 procent har påbörjats, samtidigt som en mängd skatteundantag tas bort.
- En lagändring som höjde taket för utländskt ägande i försäkrings- respektive försvarssektorn till 49 procent.
- Ett tillägg till *Companies Act* som på många områden förenklar den administrativa bördan för företag i Indien (vad gäller t.ex. dokumenthantering och kontakter med myndigheter). Krav på en lägstanivå av aktiekapital vid nyetablering av företag togs också bort.
- En nationell investeringsportal, (www.ebiz.gov.in) har lanserats. Här får investerare bl.a. information om hur en företagsetablering i Indien går till.
- Den investeringsfrämjande organisationen *Invest India*, som hjälper utländska företag att etablera sig och växa i Indien, har fått ökade anslag och ger gratis stöd.
- Effektivisering av byråkratin leds av delstaterna. Införandet av ett ”*Single Window System*” (SWS) är en satsning för att effektivisera handläggningstiden för utländska investerare. Målet är att endast en kontakt ska krävas för att få affärslicens i Indien. Sju stater har idag detta system i bruk och 24 har systemet under utveckling.
- Anslagen till yrkesträningsprogram har ökats och framöver vill regeringen öka antalet utbildningsplatser från 3,1 till 15 miljoner.
- Markförvärven för vägbygge och antalet påbörjade vägprojekt har ökat.

Därtill har regeringen varit tydlig med att de uppmärksammade fallen av retroaktiv beskattning som en del multinationella företag råkat ut för (bl.a. Nestlé, Nokia och Vodafone), inte ska upprepas. Ett tydligt ställningstagande från regeringen gör

³ Sweden Makes Business in India, Business Climate Survey 2014/15, tillgänglig på: <http://www.swedenabroad.com/en-GB/Embassies/New-Delhi/Business/Trade-between-Sweden-and-India/>

därför landet mer attraktivt för investeringar, även om det inte får någon egentlig påverkan på landets *Ease of Doing Business*-ranking.⁴

Totalt har de utländska direktinvesteringarna till Indien ökat med 50 procent sedan Make in India lanserades. Exempel på investeringar innefattar bl.a. att Foxconn planerar att investera 5 miljarder USD i Maharashtra de kommande fem åren och att Siemens har utlovat en nyinvestering på en miljard USD i landet. Ericsson planerar att öppna en ny fabrik i Pune (sin andra i landet) under 2016. Både IKEA och H&M expanderar i Indien och kommer att öppna butiker under de närmsta åren. H&M öppnade sin första butik i oktober 2015 och IKEA planerar öppna sin första 2017. De inhemska investeringarna har däremot inte riktigt tagit fart än.

En del utlovade reformer har dock inte genomförts ännu och frågan är vad som kommer att kunna genomföras på federal nivå. Varken *Land Acquisition Act* eller GST har godkänts av parlamentet. Gräl med oppositionen har försenat en stor del av regeringens reformer vid de två senaste parlamentssessionerna, där regeringen har en majoritet av mandaten i underhuset (Lok Sabha) men är i minoritet i överhuset (Rajya Sabha). Att *Land Acquisition Act* inte ratificerats av parlamentet beror på att förslaget inte får stöd av Kongresspartiet. Sedan Indiens självständighet har kontroll över land nämligen utvecklats till en fråga av stor politisk betydelse med konsekvenser för sociala, kulturella och ekonomiska rättigheter.

För att GST-reformen ska kunna drivas igenom krävs att 2/3 av parlamentsledamöterna i parlamentets båda kammare stödjer förslaget, som i själva verket är ett tillägg till Indiens konstitution, liksom att minst hälften av landets 29 delstater ställer sig bakom lagändringen. Regeringen har haft hårda förhandlingar med delstaterna, som vill bli kompenserade för det inkomstbortfall som införandet av GST skulle medföra. Kongresspartiet var det parti som föreslog GST-reformen redan 2007 men hindrade lagändringen från att gå igenom parlamentet i somras på grund av allmänna motsättningar i en rad frågor.

Konkret information vad gäller reformer som ska innebära en förstärkning av det upphovsrättsliga skyddet har heller ännu inte publicerats offentligt. De nuvarande bristerna är uppmärksammade men än finns inga tecken på att större framsteg har gjorts. Även förslag om en avreglering av arbetsmarknaden har fastnat i politiska motsättningar.

Nyligen publicerades en rapport författad av Världsbanken på uppdrag av den indiska regeringen som fastslog att Modis hemstat Gujarat är den mest företagsvänliga delstaten i Indien. Syftet med rapporten är att främja utbyte av erfarenheter mellan delstaterna, och rapportens resultat bygger på en kartläggning av hur och i vilken mån varje delstat har implementerat de reformpunkter som Make in India bygger på. Implementering av skatterelaterade reformer kopplade till reformprogrammet är det område där staterna gör mest framsteg, enligt rapporten. Efter att regeringen haft svårt att få igenom sina förslag i parlamentet har man nu uppmanat delstaterna att gå i bräschen för reformerna, som man gärna ser utvecklas till en form av konkurrerande federalism. De sju ledande staterna är Gujarat,

⁴ För mer info, se bilaga 2.

Andhra Pradesh, Jharkhand, Chhattisgarh, Madhya Pradesh, Rajasthan och Odisha. En låg ranking innebär att staten i fråga inte har kommit lika långt i implementeringen av reformpunkterna, snarare än att man inte lyckas locka till sig investeringar. Till exempel rankas en av Indiens mest industrialiserade delstater, Tamil Nadu, endast på en tolfte plats.

Diskussion

Ett drygt år efter valet visar mätningar att förtroendet för Modi är mycket högt, mellan 80 och 90 procent av indierna stöder premiärministern. Således är Modi en av Indiens mest populära premiärministrar någonsin. Reformagendan verkar ha tagits emot väl av utländska investerare och en drastisk ökning av utländska direktinvesteringar har skett i sedan Make in India lanserades hösten 2014.

Förväntningarna på regeringen var höga och många trodde att regeringen skulle försöka genomföra s.k. ”big bang reforms”. Efter ett drygt år kan man konstatera att reformerna snarare genomförs gradvis. Regeringen har sett sig tvungna att fokusera på smärre lag- och regeländringar som inte kräver parlamentariskt stöd.

Det upplevda affärsklimatet i landet har förbättrats, men omfattande lagstiftningsreformer, såsom *Land Acquisition Act*, GST och arbetsmarknadsreformer har ännu inte genomförts. Större framsteg vad gällande upphovsrättsskydd, yrkesträning och självcertifiering har heller ännu inte gjorts. Avsaknaden av stora strukturreformer har också inneburit att näringslivets framtidsutsikter (som mäts genom ett s.k. *Business Confidence Index*), vilket fick en ordentlig skjuts framåt efter att regeringen tillträdde, nu har dämpats något och nu är tillbaka på samma nivå som de var före regeringen tillträdde.

För att regeringen ska kunna nå sitt mål om en topp-50-placering på Världsbankens *Ease of Doing Business*-ranking krävs att man, utöver finslipning av lagar och regler, även tar sig an mer omfattande juridiska reformer. Enligt Världsbanken är det framförallt registrering av ägande och svårigheterna med att driva igenom kontrakt där Indien måste förbättra sina positioner avsevärt för att en topp-50-placering ska bli aktuell. Att driva igenom GST-reformen skulle också innebära att landets ranking förbättras.

Investeringsflödena till Indien har ökat samtidigt som affärsklimatet har förbättrats efter att Make in India lanserades, men för att landet ska bli ett globalt centrum för tillverkning återstår fortfarande ett omfattande reformarbete. Sveriges ambassad i New Delhi och svenska företag i landet kan vittna om en större öppenhet från regeringens sida att föra en dialog om enskilda svårigheter som företag möter. Vidare har regeringen infört en rad incitament och uppmuntrar delstaterna att gå i bräschen för reformer. Ett växande antal delstater har också börjat ta upp kampen om investeringarna och därmed inlett ett reformarbete lokalt.

Bilaga 1: Världsbankens Ease of Doing Business-index

På Världsbankens "Ease of Doing Business"-index för 2016 rankas Indien som nummer 130 av 189. Det är en förbättring med tolv platser sedan 2015. 2016 års ranking beräknar dock index utifrån en annan metodik än tidigare, varför den faktiska uppgången jämfört med förra året endast är fyra platser, från 134. Det är ett sammanvägt värde utifrån 10 kategorier som länder bedöms utifrån, nämligen: starta affärsverksamhet (Indiens placering: 155); hantering av bygglov (183); tillgång till elektricitet (70); registrera ägande (138); tillgång till krediter (42); skydd av minoritetsinvestorer (8); betala skatt (157), gränsöverskridande handel (126); driva igenom kontrakt (178); och upplära konkurser (136). Det är i princip endast i kategorin tillgång till elektricitet som Indien har förbättrat sig nämnvärt (plus 29 platser jämfört med förra året). I övrigt har skillnaderna mot föregående ranking varit försumbara.

Indien är därmed sämre rankat än sina sydasiatiska grannländer Pakistan, Nepal, Bhutan, Sri Lanka och Maldiverna. Den låga rankningen beror i synnerhet på byråkratisk ineffektivitet (långa handläggningstider, höga kostnader för företagen och ett stort antal mellanhänder) som också hämmar tillgängligheten på exempelvis elektricitet och utfärdandet av licenser och certifikat. Vidare kan konstateras att Indien rankas som nummer 85 av 175 länder i *Transparency Internationals* korruptionsranking.

Bilaga 2: Indiens utveckling vad gäller förbättrat affärsklimat

Indiens utveckling i termer av förbättrat affärsklimat bedöms röra sig i en positiv riktning utifrån de 10 kategorier som Världsbanken baserar sin ranking på. Däremot väntas Indien inte få se någon dramatisk förbättring av sin position på *Ease of Doing Business*-rankingen, då Världsbanken tittar på situationen i ett land fram till den sista maj varje år, då antalet genomförda reformer var få.

- **Starta affärsverksamhet:** Utvecklingen bedöms gå framåt – trots att det tar tid har reformer implementerats vilket generellt sett bedöms underlätta för etablering på den indiska marknaden.
- **Hantering av bygglov:** Utvecklingen bedöms gå trögt – en del byråkratiska reformer har genomförts, men bygglovsprocessen i Indien är fortfarande väldigt komplicerad.
- **Tillgång till elektricitet:** Utvecklingen bedöms gå trögt – trots effektivisering av byråkratiska processer, har *Land Acquisition Act* ännu inte gått igenom parlamentet vilket påverkar planerade infrastrukturinvesteringar, bl.a. i kraftsektorn. Kapaciteten i elnätet förbättras dock kontinuerligt, och en mängd stora projekt kopplade till förnyelsebar energi har lanserats.
- **Registrera ägande:** Utvecklingen bedöms gå långsamt framåt – men ett omfattande reformarbete är nödvändigt. Just nu är de juridiska processerna för att överföra – och bevisa – ägande mer eller mindre oöverskådliga och tar väldigt lång tid.
- **Tillgång till krediter:** Utvecklingen bedöms gå trögt – banksektorn brottas med omfattande dåliga lån.
- **Skydd av minoritetsinvestorer:** På detta område rankas Indien redan bland de främsta i världen.
- **Betala skatt:** Utvecklingen bedöms gå framåt – med hänvisning till den generella effektiviseringen av byråkratin och lanseringen av onlineformulär kommer betalningar kunna göras enklare i framtiden.
- **Gränsöverskridande handel:** Utvecklingen bedöms gå trögt – än har Indien inte enats i en gemensam marknad vilket försvårar intern gränsöverskridande handel. Också här är byråkratisk ineffektivitet och höga kostnader ett hinder för export utom landets gränser, liksom import av varor. Den ineffektiva exporten och importen kan med politisk vilja på sikt förbättras genom den generella effektiviseringen av byråkratin, friare handel och genomförandet av frihandelsavtal.
- **Driva igenom kontrakt:** Utvecklingen bedöms gå långsamt framåt – handläggningsprocesser förväntas bli kortare i takt med att administrativa reformer genomförs. Precis som med äganderegistrering är dock de juridiska komplikationerna omfattande.
- **Uppklara konkurser:** Utvecklingen bedöms gå långsamt framåt – ett omfattande reformarbete är också här nödvändigt. De juridiska processerna för att lösa tvister, konkursförfarande och andra problem omfattande, men det finns en tydlig vilja från regeringens sida att förbättra situationen.